

Kniefracturen

1. Inleiding

Binnenkort ondergaat u een operatie aan uw knie in het ETZ TweeSteden of het ETZ Waalwijk. In deze folder leest u informatie over de operatie en krijgt u een aantal richtlijnen en adviezen die bijdragen aan uw herstel. In de informatiefolder "Dagbehandeling" of, indien u langer dan een dag wordt opgenomen, in het "ETZ zorginformatie" leest u alles over de voorbereidingen en gang van zaken rondom uw operatie.

2. Oorzaak aandoening/aanleiding behandeling

Patellafractuur: Een patellafractuur is een breuk van de knieschijf. De knieschijf is een groot bot aan de voorkant van het kniegewricht. Een breuk van de knieschijf kan een rechtstreekse oorzaak hebben, zoals een harde val op de knieschijf of een stoot tegen de knie. Een knieschijfbreuk wordt gekenmerkt door ernstige pijn in de knie, voornamelijk aan de voorkant. De aangedane knie kan bijzonder gevoelig zijn voor aanraking en er kan zich bloed ophopen in het gewricht met als gevolg zwelling van de knie en bewegingsbeperking. Meestal kan de liggende patiënt het been niet strekken of optillen.

Tibiaplateaufractuur: Een tibiaplateaufractuur is een breuk aan de bovenkant van het scheenbeen. Dit 'plateau' is een onderdeel van het kniegewricht. Een breuk van het tibiaplateau kan komen door inwerking van forse krachten op het onderbeen door bijvoorbeeld een ongeval. Een breuk van het tibiaplateau wordt vaak gekenmerkt door pijn en zwelling. Meestal bent u beperkt in het belasten van het been.

Tibiaschachtfractuur: Een tibiaschachtfractuur is een breuk van het scheenbeen. Een tibiaschachtfractuur kan ontstaan door inwerking van indirect geweld, door bijvoorbeeld verdraaiing tijdens het uitoefenen van sport. Maar ook door inwerking van direct geweld op het onderbeen tijdens een auto-ongeval. Een tibiaschachtfractuur gaat vaak gepaard met pijn en zwelling. Vaak is het niet mogelijk om het been te belasten. In sommige gevallen heeft het been een afwijkende stand.

3. Behandeling

Een patellafractuur kan zowel operatief als niet-operatief behandeld worden.

Niet-operatieve behandeling: Als de botdelen niet zijn verschoven en de omliggende banden en pezen niet beschadigd zijn dan wordt er van de heup tot aan de enkel een gipsverband aangelegd, waardoor de knie gedurende zes weken bijna helemaal gestrekt wordt gehouden. Als uit de controlefoto blijkt dat de knie geneest, wordt begonnen met oefeningen en fysiotherapie. Uw specialist bespreekt met u in welke mate u het been mag belasten.

Operatieve behandeling: Als de botfragmenten wel zijn verschoven wordt meestal een operatie uitgevoerd om de normale functie effectief te herstellen. De knieschijffragmenten worden zo dicht mogelijk bij elkaar gelegd en op hun plaats gehouden (gefixeerd) met diverse hulpmiddelen. Deze hulpmiddelen worden implantaten genoemd en bestaan uit schroeven, draden of pennen. Het gewricht wordt bewegingloos gemaakt in een gipsverband totdat de wond is genezen, waarna wordt begonnen met oefeningen en fysiotherapie. Tot die tijd mag u het been niet belasten en moet u met krukken lopen.

Een tibiaplateafractuur kan zowel operatief als niet-operatief behandeld worden.

Niet-operatieve behandeling: Een niet of nauwelijks verplaatste fractuur kan behandeld worden met gipsverband. Er wordt gestart met een gipsspalk gevolgd door een gipskoker wanneer de zwelling is afgenomen. Na de gipsbehandeling geeft uw specialist aan in welke mate u mag bewegen. In de meeste gevallen wordt u ondersteund door een fysiotherapeut.

Operatieve behandeling: Wanneer de breuk wel verplaatst is, is een operatie noodzakelijk. De breuk wordt teruggezet naar de normale stand. De botdelen worden vastgezet met speciale schroeven en/of een plaat. Om stijfheid van het gewricht te voorkomen is het streven de knie zo snel mogelijk te bewegen. Uw specialist geeft aan in welke mate u mag bewegen en belasten. In de meeste gevallen wordt u ondersteund door een fysiotherapeut.

Een tibiaschachtfractuur kan zowel operatief als niet-operatief behandeld worden.

Niet-operatieve behandeling: Een niet-operatieve behandeling van een tibiaschachtfractuur bestaat uit een gipsverbandbehandeling. Vaak gevolgd door een periode waarin een brace gedragen moet worden. Deze behandeling wordt alleen toegepast wanneer er geen of weinig verplaatsing van de botfragmenten is en duurt ongeveer zes tot acht weken. Uw specialist bespreekt met u in welke mate u het been mag belasten.

Operatieve behandeling: Wanneer de breuk wel verplaatst is, is een operatie noodzakelijk. De breuk wordt teruggezet naar de normale stand. De botdelen worden vastgezet met een speciale pen. Om stijfheid van het been te voorkomen is het streven de knie zo snel mogelijk te bewegen. Uw specialist geeft aan in welke mate u mag bewegen en belasten. In de meeste gevallen wordt u ondersteund door een fysiotherapeut.

4. Mogelijke complicaties na ingreep

Geen enkele ingreep is vrij van de kans op complicaties. Zo zijn er ook bij deze operatie de normale risico's op complicaties van een operatie zoals een nabloeding, wondinfectie of trombose. Voor een operatie bij een kniefractuur zijn er ook wat specifieke complicaties:

- Doorbloedingsproblemen bij te strak gips;
- Botdelen groeien niet goed aan elkaar;
- Zwelling van het been en/of de voet;
- Zenuwletsel;
- Krachtsvermindering;
- Stijfheid van de enkel.

5. Na de behandeling (leefregels)

- Het aantal weken dat u gips om het onderbeen krijgt is ongeveer zes tot acht weken. Bij de apotheek zijn speciale zakken te koop om te kunnen douchen.
- Neem op tijd rust en luister naar uw lichaam. U moet uw been één tot twee weken hooghouden en zware lichamelijke inspanningen vermijden. Zodra u rust neemt is het belangrijk om het been hoog te leggen. Eventueel kunt u 's nachts uw been op een kussen leggen.
- Afhankelijk van het soort breuk en de nabehandeling mag u uw been niet, gedeeltelijk of volledig belasten. Instructies hierover en het leren omgaan met loop hulpmiddelen ontvangt u van de fysiotherapeut en/of specialist.
- Hechtingen worden verwijderd op de polikliniek of bij de huisarts.

Belt u altijd bij één van de volgende klachten:

- Bij een abnormale stand van het been;
- Bij koorts;
- Bij toenemende pijn;
- Bij een nabloeding;
- Bij een zwelling;
- Als het gips te strak zit (blauwe tenen);
- Als het gips gebroken is;
- Als het gips nat en slap is geworden.

6. Heeft u nog vragen?

Vóór de operatie

- Bij medische vragen kunt u contact opnemen met de polikliniek chirurgie.
- Bij vragen over de verdoving tijdens de operatie kunt u contact opnemen met de polikliniek anesthesiologie.
- Als u voor het afgesproken onderzoek of ingreep bent verhinderd, verzoeken wij u het planbureau daarvan zo snel mogelijk op de hoogte te brengen. In uw plaats kan dan iemand anders worden geholpen.
- Wanneer u koorts heeft, kan de behandeling niet plaatsvinden. Als u twijfelt of u geholpen kunt worden, neem dan - in het geval van een geplande operatie in dagbehandeling - contact op met de dagbehandeling of anders met de polikliniek chirurgie.

Na de operatie

Wanneer zich thuis na de operatie (acute) problemen voordoen, kunt u contact opnemen met:

- Uw huisarts of huisartsenpost;
- De polikliniek chirurgie;
- Buiten kantooruren met de spoedeisende hulp.

7. Waar moet ik in het Elisabeth-TweeSteden ziekenhuis zijn?

Polikliniek chirurgie ETZ TweeSteden (Route 72)	013-4655580
Polikliniek chirurgie ETZ Waalwijk (Route poli Noord)	013-4655580
Planbureau chirurgie ETZ TweeSteden (Route 72/73)	013-4654397
Polikliniek anesthesiologie ETZ TweeSteden (Route 88)	013-4655171
Polikliniek anesthesiologie ETZ Waalwijk (Route poli Noord)	0416-682732
Dagbehandeling ETZ TweeSteden (Route 89, 1 ^{ste} verdieping)	013-4655516
Dagbehandeling ETZ Waalwijk (Afdeling 2, 2 ^{de} verdieping)	0416-682316
Verpleegafdeling chirurgie 3A ETZ TweeSteden (3 ^{de} verdieping)	013-4655357
Verpleegafdeling chirurgie 3B ETZ TweeSteden (3 ^{de} verdieping)	013-4655352
Spoedeisende Hulp (alléén <i>ETZ TweeSteden</i>)	013-4655216

8. Tot slot

Wij doen er alles aan om te zorgen dat u naar alle tevredenheid wordt geholpen. Het kan echter voorkomen dat dingen gebeuren waarover u niet tevreden bent. Uw ontevredenheid kunt u aangeven bij de verantwoordelijke medewerker of u kunt de klachtenfunctionaris benaderen door het klachtenformulier in te vullen op de website (www.tweestedenziekenhuis.nl). De klachtenfunctionaris zal zo spoedig mogelijk contact met u opnemen. Kunt u niet overweg met internet? Dan kunt u bellen met of schrijven naar de klachtenfunctionaris:

Tel.nr.: 06-53781700

Elisabeth-TweeSteden ziekenhuis
Klachtenfunctionaris
Postbus 90107
5000 LA Tilburg